

Doetinchem, 28 oktober 2015

Visie op de binnenstad: Hoofdstad van de Achterhoek

Voorstel:

1. **De visie op de binnenstad in 2030: ‘Hoofdstad van de Achterhoek’ vaststellen, waarbij gekozen wordt voor de ontwikkelrichting: gastvrij met een decor van groen en water.**
2. **Het driepuntenplan met bijbehorende subdoelen vaststellen:**
 - a. **Beleef de Achterhoek in de stad;**
 - b. **Betrek de Oude IJssel bij de stad;**
 - c. **Bevorder het ondernemerschap voor de stad.**
3. **Opdracht geven om de subdoelen te concretiseren in een uitvoeringsagenda die gemaakt wordt in gezamenlijkheid met inwoners, ondernemers en organisaties en deze uiterlijk in april 2016 voorleggen.**

Binnenstad van de toekomst

Succesvolle steden spreken tot de verbeelding, oefenen een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op mensen. Sinds kort leeft meer dan de helft van de wereldbevolking in steden en dat loopt de komende decennia nog verder op. Maar het is niet overal feest. Daar waar de dynamiek verdampt, dooft het feest, trekken mensen weg, naar andere steden, met meer kansen en mogelijkheden.

Een gezonde stad moet zich blijven ontwikkelen, maakt gebruik van haar talenten, van haar eigen kracht, hartslag en karakter; heeft een eigen identiteit en is daardoor herkenbaar.

Die herkenbaarheid is afhankelijk van de mate waarin de bewoners van een stad samen leven en werken, kennis en lief en leed delen en zo samen een visie voor de toekomst van hun stad ontwikkelen. De betrokkenheid van de Doetinchemmers bij hun stad blijkt groot.

Honderden betrokken inwoners, jongeren, ouderen, ondernemers, bezoekers en politici gingen op zoek naar dat eigen karakter, dat DNA van Doetinchem, leverden ideeën aan en discussieerden mee over de toekomst van de stad, over Doetinchem in 2030 en de weg daar naar toe. Wie zichzelf in zijn stad herkent en de stad in zichzelf, is trots op die stad en draagt bij aan de aantrekkingskracht en herkenbaarheid van die stad, zodat al het goede naar de stad vloeit.

Het gemeentebestuur van Doetinchem onderkent het belang van een krachtige binnenstad en gaf daarom opdracht een plan te maken voor de toekomst van de Doetinchemse binnenstad in 2030. De opdracht luidt: voer een interactief en innovatief proces om te komen tot een analyse, integrale visie en aanvalsplan voor de binnenstad, die ervoor zorgen dat de Doetinchemse binnenstad voor de komende decennia vitaal blijft.

Zoektocht in drie fasen

Wij kozen voor een opzet met drie fasen. Als eerste werd een analyse gemaakt van de binnenstad. Hoogleraar Gert-Jan Hospers en zijn team voerden dit onderzoek uit. Dit leidde in april 2015 tot het rapport ‘Doetinchem op ooghoogte, op zoek naar de toekomst van de binnenstad’. In het rapport concluderen Gert-Jan Hospers c.s. dat de Doetinchemse binnenstad in principe een goede uitgangspositie heeft. Een compacte, goed bereikbare en goed functionerende binnenstad, gebouwd op menselijke maat en met een belangrijke lokale en regionale centrumfunctie. Toch blijkt uit het rapport dat er geen reden is om stil te zitten.

Doetinchem, 28 oktober 2015

De belangrijkste uitdaging voor de toekomst van binnenstad is het sterker maken van het Ei. Daarnaast adviseert Hospers om een duidelijke focus en positionering te kiezen voor de inrichting van de buitenruimte, organiseren van evenementen, opzetten van iconen en attracties en aantrekken van bezoekers. Een heldere positionering is cruciaal voor het behouden, verleiden en aantrekken van doelgroepen. Hospers reikt daartoe drie kansrijke ontwikkelrichtingen aan die in het DNA van Doetinchem zitten: de groene stad (de streek de stad inbrengen), de gastvrije stad (link naar het marktverleden) en de slimme stad (link naar de Achterhoekse maakindustrie). De drie 'toekomstvoorstellen' van Hospers vormden een eerste indicatie voor de toekomst en boden inspiratie voor de gesprekken met de samenleving.

In gesprek met de samenleving

In de tweede fase zijn we, met het rapport van Hospers als basis, in gesprek gegaan met de samenleving om de beste ideeën op te halen. Wij hebben stadsgesprekken georganiseerd voor bewoners uit het Ei, ondernemers, jongeren en inwoners/bezoekers uit Doetinchem en omliggende gemeenten. Er is overtuigend gehoor gegeven aan de oproep om naar de stadsgesprekken te komen. Daarnaast hebben wij soortgelijke bijeenkomsten georganiseerd voor onder andere ons gemeentebestuur en wethouders economische zaken van de omliggende gemeenten. Verder hebben wij toeristen geënuquêteerd. Wij hebben meer dan 500 ideeën verzameld over de concrete invullingen van de ontwikkelrichtingen. Deze groslijst is teruggebracht naar een lijst met 62 unieke ideeën voor de Doetinchemse binnenstad in 2030.

De 62 verschillende ideeën die zijn opgehaald, hebben we afgewogen met behulp van een multicriteria-analyse (MCA). Deze analyse stelde ons in staat om de ideeën op basis van een aantal door u vastgestelde criteria te beoordelen, onderling te vergelijken en te ordenen. Het uitgangspunt van de raad is, dat een idee moet bijdragen aan het hoofddoel van het 'aanvalsplan binnenstad', namelijk het versterken van de Doetinchemse binnenstad.

Daarom moet een idee volgens u:

- de binnenstad aantrekkelijker maken voor inwoners en ondernemers;
- draagvlak hebben onder inwoners, ondernemers en bezoekers;
- Realiseerbaar zijn in termen van juridische en budgettaire haalbaarheid.
- voor de lange termijn houdbaar zijn en structureel toegevoegde waarde bieden voor inwoners, ondernemers en bezoekers (toekomstbestendig);
- idealiter bijdragen aan de bevordering van de positie van Doetinchem als centrumgemeente in de Achterhoek (meerwaarde/complementair voor de regio).

Een van de criteria is het draagvlak van de samenleving. Ruim 1300 deelnemers van het inwonerpanel hebben onder andere aangegeven in hoeverre de voorgelegde ideeën de aantrekkelijkheid van de binnenstad versterken. Daarnaast konden de deelnemers onder andere aangeven welke kernwoorden in hun ogen het belangrijkste zijn voor de binnenstad van 2030. De deelnemers konden zelf ook nieuwe ideeën aandragen, die we hebben toegevoegd aan de groslijst van ideeën. Wij hebben alle input en de MCA-analyse gebruikt om te komen tot deze visie voor de Doetinchemse binnenstad in 2030.

Hoofdstad van de Achterhoek - visie op de binnenstad van Doetinchem

De visie voor de binnenstad in 2030 is een verhaal geworden over kansen en mogelijkheden voor Doetinchemmers en bezoekers. Dit sluit mooi aan op de hartenkreet uit een gesprek met een jonge ondernemer: "*Gemeente kom met een visie waar de ambitie vanaf spat! Dan krijgen we zin om mee te gaan doen*". Met deze toekomstvisie willen we een speelveld bieden waarin de gemeente en belanghebbenden zich uitgedaagd voelen tot het doen van een volgende zet.

Doetinchem, 28 oktober 2015

Geen versnippering van initiatieven die afzonderlijk weinig voor de binnenstad kunnen betekenen, maar samenwerken vanuit een herkenbaar perspectief voor de binnenstad waarmee inwoners, ondernemers, investeerders en plannenmakers zich kunnen verbinden en identificeren.

Gastvrij met een decor van groen en water

Veel visies gaan over stenen. Zo niet de visie voor de Doetinchemse binnenstad. Want het is fijn als de 'stenen' op orde zijn, maar het zijn de mensen die de stad maken. Doetinchem is de stad van en voor de Achterhoekers. Een hoofdstad voor de regio, waar je de Achterhoek kunt proeven en tegelijk het stadse ervaart. Waar de relaxte sfeer van de Achterhoek samenkomt met de dynamiek van de moderne en bruisende stad. Uiteraard zijn het zijn de mensen, de Achterhoekers zelf, die de stad zo bijzonder maken.

Onze inwoners kozen als kernwoorden voor de binnenstad: levendig, ondernemend, Bourgondisch, gezellig, bereikbaar en sfeervol. Hun vele concrete ideeën en voorstellen dragen veelal bij aan de levendigheid en gastvrijheid van de binnenstad, aangevuld met de wens voor een natuurlijk decor met water en groen. In de binnenstad hoort reuring te zijn, altijd wat te doen, met een divers aanbod dat mensen van alle leeftijden en pluimage aanspreekt. Een binnenstad waar je het etiket 'gastvrij' op kunt plakken en die qua sfeer en karakter aansluit bij het DNA van de Achterhoek.

Stilzitten past niet in bij onze stad, ondernemen en aanpakken wel. Hoe kunnen we die gastvrije, energieke sfeer van de Doetinchemse binnenstad versterken? En wat kan het decor van de stad eraan bijdragen dat bewoners en bezoekers zich prettig voelen in de binnenstad? Zodat mensen komen en blijven in onze binnenstad om er een graantje mee te pikken van het Doetinchems geluksgevoel.

De menselijke maat en het gastvrije en natuurlijke karakter van Doetinchem zijn de troeven voor de binnenstad. Doetinchem kiest daarom voor de ontwikkelrichting: gastvrij met een decor van groen en water. Langs drie hoofdpogaven bouwt Doetinchem aan de toekomst: een sterkere beleving van de Achterhoek in de stad, een zichtbare en voelbare relatie met de Oude IJssel en het bevorderen van ondernemerschap. De hoofdpogaven zijn verwoord in het driepuntenplan voor de binnenstad.

Driepuntenplan voor de binnenstad

Beleef de Achterhoek in de stad

We merken al op dat de Achterhoek van nature kleinschalig is. De Doetinchemse binnenstad is dat ook: het compacte ei is overzichtelijk en op menselijke maat gebouwd. Juist die menselijke maat blijkt cruciaal voor de toekomst. In een wereld waarin globalisering, digitalisering en verstedelijking hoogtij vieren, zien we een trend ontstaan waarin het herwaarderen van het kleinschalige centraal staat. In een wereld waarin alles ook op internet te koop is, kom je in de binnenstad voor 'kwali-tijd'. Mensen hebben behoefte aan ontmoeting en bijzondere beleving, en dan graag op een aangename schaal. In het gastvrije, veelzijdige winkelhart van de Achterhoek voelt iedereen zich thuis! Maar winkelen alleen is niet genoeg.

Doetinchem, 28 oktober 2015

Ook in het aanbod aan evenementen zien we de behoefte aan diversiteit, levendigheid en kleinschaligheid terugkomen. De Achterhoek is natuurrijk en één van de mooiste (fiets)regio's van Nederland. Die prachtige regio mag zijn gezicht veel meer laten zien in hoofdstad Doetinchem. Dat past in een trend waarbij er steeds meer aandacht komt voor het regionale. Wij zien hier een kans voor ondernemers om de Achterhoekse streekproducten in horeca en detailhandel nadrukkelijk een plek te geven, waarbij de 'Doetinchemse Markthal' op termijn een prachtige attractie zou kunnen worden. Ook het vergroenen van de binnenstad past in deze lijn. Daarnaast verwelkomen wij andere evenementen en elementen die de beleving voor jong en oud in de binnenstad vergroten. Naar aanleiding van behandeling in de beeldvormende raad van 22 oktober 2015 hebben we tekst in deze paragraaf iets aangescherpt.

Betrek de Oude IJssel bij de stad

Jong en oud, bewoner en bezoeker, ondernemers en bestuurders, zijn het erover eens: betrek de Oude IJssel bij de binnenstad. De binnenstad en de Oude IJssel zijn op dit moment twee gescheiden werelden. In Doetinchem merk je vrijwel niets van de Oude IJssel. Dat wordt door velen als een gemis ervaren. We zien dat de twee oevers van de Oude IJssel - de Bleek en de oever aan de stadszijde - beide veel potentie hebben.

De Bleek wordt een prachtige verblijfsplek, waar jong en oud kunnen genieten. Ingericht als stadsstrand of op andere wijze uitnodigend gemaakt en met ruimte voor kleinere evenementen. Aan de overzijde een stadsboulevard met allure. Tussen binnenstad en de rivier is er een natuurlijke route voor voetgangers en fietsers. Hoe dat er precies zal uitzien, dat weten we nog niet, een brug of een overkapping? We zien het als een van de belangrijkste uitdagingen in de openbare ruimte om daar een passende oplossing te bedenken.

Bevorder ondernemerschap voor de stad

Doetinchem is een ondernemende stad, een stad van aanpakkers en doorpakkers. Als we de blik op 2030 richten, dan zien we dat de Doetinchemse binnenstad zich ontwikkelt tot een 'sterrengebied'; een grote diversiteit aan winkels waar de 'persoonlijke touch' handelsmerk is, innovatieve winkel- en horecaconcepten, pop up stores en overdekt winkelen. Niet alleen het winkelen, ook de wereld van de horeca en het uitgaan is volop in ontwikkeling. Ook daar is het bieden van een beleving voor de klanten steeds belangrijker. We zagen hiervoor al dat Achterhoekse horecaondernemers steeds meer oog krijgen voor de rijkdommen uit ons eigen achterland. Dat willen we kunnen proeven in de lokale horeca en ja, liefst ook nog wat mee kunnen nemen voor thuis. De binnenstad is bij uitstek een plek waar jongeren graag komen. Veel Achterhoekse jongeren geven aan graag in de regio te blijven, het liefst in Doetinchem. Er is behoefte aan plekken om te wonen, studeren en werken. Wij streven naar een Campus Doetinchem, een innovatief en eigentijds concept van onderwijsinstellingen, bedrijven en overheid die zorgen voor afstudeeropdrachten en stages voor het hoger onderwijs.

In de onderstaande afbeelding zijn de hoofdpogaven en subdoelen gevisualiseerd:

Vervolg

De afronding van de tweede fase is geen eind, maar een startpunt om over te gaan in actie, visie verder vorm te geven en opgaven te concretiseren. Ruim 650 inwoners en ondernemers die hebben deelgenomen aan onder andere het panelonderzoek van Doetinchem Spreekt en aan de stadsgesprekken willen meedenken en meedoen. Een fantastisch aantal! Dit aantal getuigt dat de binnenstad van ons allemaal is en dat wij samen de binnenstad maken.

Organisatievorm

Er is een organisatievorm nodig voor verdere ontwikkeling van de binnenstad. De toegevoegde waarde die ontstaat door het aantrekkelijker maken van onze binnenstad komt ten goede aan de binnenstadsgebruikers, bijvoorbeeld: vastgoedeigenaren, winkeliers, horecaondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners. Daarom is het logisch, dat zij mede verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de visie. Wij willen in overleg met de binnenstadsgebruikers een organisatievorm opzetten en voorbereiden om de regie en uitvoering straks succesvol te maken. Ondernemerschap, expertise en creativiteit staan hierbij aan de basis. De samenwerking gaat dus verder dan de rol van gesprekspartner: samenwerken is samen delen. De nieuwe samenwerking moet leiden tot een hoger ambitieniveau door ideeën, inzet, tijd en geld van partijen te bundelen.

Van visie naar uitvoeringsagenda

Nadat u een besluit hebt genomen over deze visie, presenteren wij de visie aan alle betrokkenen en geïnteresseerden. Daarnaast wordt de visie gerelateerd en afgestemd op andere binnenstadsprojecten om de nieuwe koers te bestendigen, keuzes te maken, mogelijk bij te sturen en door te pakken. Tevens gaan wij in gesprek met de sleutelfiguren uit de binnenstad en de geïnteresseerden die mogelijk een voortrekkersrol te willen vervullen in het vervolgproces. Vervolgens willen wij laagdrempelige workshops organiseren om de opgaven te concretiseren.

Doetinchem, 28 oktober 2015

Wij verzamelen volgens alle plannen en maken in overleg met betrokkenen een samenhangende uitvoeringsagenda. Het einddoel is om in maart/april 2016 een eind-bijeenkomst met alle betrokkenen te organiseren om de uitvoeringsagenda te presenteren, waarna het wordt vastgesteld door gemeentebestuur en andere partijen die meedoen aan de acties. En dan... D'ran!

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

ing. N. van Waart

bc. N.E. Joosten

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Visie op de binnenstad: Hoofdstad van de Achterhoek;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De visie op de binnenstad in 2030: 'Hoofdstad van de Achterhoek' vast te stellen, waarbij gekozen wordt voor de ontwikkelrichting: gastvrij met een decor van groen en water.
2. Het driepuntenplan met bijbehorende subdoelen vast te stellen:
 - a. Beleef de Achterhoek in de stad;
 - b. Betrek de Oude IJssel bij de stad;
 - c. Bevorder het ondernemerschap voor de stad.
3. Opdracht te geven om de subdoelen te concretiseren in een uitvoeringsagenda die gemaakt wordt in gezamenlijkheid met inwoners, ondernemers en organisaties en deze uiterlijk in april 2016 voor te leggen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 5 november 2015,

, griffier

, voorzitter